



Unapređivanje Saradnje - Bilten

Ipa programa prekogranične saradnje
Crna Gora-Albanija i Crna Gora-Kosovo
2014-2020

Maj
2021

IZVOR: CZIP/YOUTUBE - RAZVOJ EKOTURIZMA NA BALKANSKIM ALPIMA

SADRŽAJ

Deseto izdanje biltena donosi informacije o aktivnostima i događajima koji su sprovedeni u Ipa programima prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija i Crna Gora - Kosovo* 2014-2020.

Više informacija o programima možete pronaći u nastavku.

Ipa program prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija 2014-2020

Opšti cilj programa je promovisanje/jačanje dobrosusjedskih odnosa i socio-ekonomskog razvoja pograničnih regija, kroz valorizaciju njihovog turističkog potencijala, ekološki održiv i društveno inkluzivni ekonomski razvoj, uvažavajući njihovo zajedničko kulturno i prirodno nasljeđe.

Kliknite [ovdje](#) za više informacija.

Ipa program prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo 2014-2020

Opšti cilj programa je poboljšanje standarda i kvaliteta života ljudi u programskom području, kroz ekološki održiv i socijalno inkluzivni ekonomski razvoj regiona, uz poštovanje zajedničke kulturne i prirodne baštine.

Kliknite [ovdje](#) za više informacija.

- » Objavljen Treći poziv za dostavljanje projektnih prijedloga u okviru Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora-Kosovo 2014-2020..... 2
- » Vijesti iz projekata finansiranih u okviru Prvog poziva Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija..... 3
- » Vijesti iz projekata finansiranih u okviru Prvog poziva Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo..... 5
- » Vijesti iz projekata finansiranih u okviru Drugog poziva Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija..... 6
- » Vijesti iz projekata finansiranih u okviru Drugog poziva Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 9
- » Organizovana ceremonija dodjele grantova Drugog poziva 11
- » Održani bilateralni sastanci u okviru oba programa..... 12
- » Održan je prvi sastanak Zajedničkog upravnog odbora u okviru novog projekta pružanja tehničke podrške..... 12
- » Aktivnosti jačanja kapaciteta za potencijalne aplikante i korisnike projekata..... 12
- » Ipa Program prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija učestvovao na EUSAIR Forumu 13
- » Otvorena Kuća za prekograničnu saradnju u Prištini 13

Ova publikacija je izdata uz podršku Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Zajedničkog tehničkog sekretarijata Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija i Crna Gora – Kosovo i ne predstavlja nužno stavove Evropske unije.

Evropska unija
Kosovo i uslovljavaju uslovu zezadac

*Ovakvo imenovanje ne dovodi u pitanje stavove o statusu, i u skladu je sa rezolucijom UNSCR 1244 i Mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskom proglašenju nezavisnosti.



Ovaj projekat je finansiran
od strane Evropske unije



MNE - ALB
IPA-PROGRAM PREKOGRAIČNE SARADNJE
CRNA GORA - ALBANIA 2014-2020



MNE - KOS
IPA-PROGRAM PREKOGRAIČNE SARADNJE
CRNA GORA - KOSOVO 2014-2020

CBC ZOOM

Objavljen Treći poziv za dostavljanje projektnih prijedloga u okviru Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora-Kosovo 2014-2020

Vlada Crne Gore – Kancelarija za evropske integracije i Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, u saradnji sa Ministarstvom administracije lokalne uprave Republike Kosovo pozivaju vas da iskoristite EU fondove i prijavite zajedničke projekte u okviru Trećeg poziva za dostavljanje prijedloga projekata u okviru Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora-Kosovo 2014-2020.



Opšti cilj Trećeg poziva je poboljšanje standarda i kvaliteta života ljudi u programskom području, kroz ekološki održiv i socijalno inkluzivni ekonomski razvoj regiona, uz poštovanje zajedničke kulturne i prirodne baštine.

Sredstva u iznosu od **3,48 miliona eura**, koja su dostupna u okviru ovog poziva, opredjeljuju se za sljedeće tematske prioritete (TP):

- **TP1: Podsticanje zapošljavanja, mobilnost radne snage i socijalna i kulturna inkluzija s obje strane granice;**
- **TP2: Zaštita životne sredine, podsticanje prilagođavanja klimatskim promjenama i njihovog smanjenja, sprečavanje i upravljanje rizicima;**
- **TP3: Promocija turizma i kulturnog i prirodnog naslijeđa.**

Poziv je otvoren za pravna lica i neprofitne organizacije koje su osnovane u Crnoj Gori i na Kosovu i koje pripadaju sljedećim kategorijama: lokalne uprave i njihove institucije, udruženja opština, razvojne agencije, lokalne uprave, lokalne organizacije za podršku poslovanju, kulturne i turističke organizacije, nevladine organizacije, javna i privatna tijela koja podržavaju radnu snagu, institucije za stručno i tehničko osposobljavanje, organi i organizacije za zaštitu prirode, javna tijela odgovorna za upravljanje vodama, vatrogasne/hitne službe, škole, fakulteti, univerziteti i istraživački centri, uključujući institucije za stručnu i tehničku obuku.



Rok za dostavljanje prijedloga projekata je 25. jun 2021. godine.

Više informacija možete preuzeti [ovdje](#).

Objava Trećeg poziva za dostavljanje projektnih prijedloga je promovisana putem društvenih i tradicionalnih medija.



Online Informativna sesija povodom Trećeg poziva

Nakon objave Trećeg poziva za dostavljanje projektnih prijedloga u okviru Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2014-2020, 25. maja 2021. godine održana je informativna sesija sa fokusom na predstavljanje pravila Trećeg poziva.

Više od 100 predstavnika različitih zainteresovanih strana iz prekograničnog područja imali su priliku da se informišu o ciljevima Programa, prioritetima, finansijskim alokacijama, prihvatljivosti aplikacija, mogućim aktivnostima, prihvatljivim troškovima i procesu apliciranja i procedura koje se moraju pratiti.



Pitanja i odgovori koji su bili u fokusu tokom online informativne sesije, kao i pitanja koja su pristigla preko zvaničnih kanala komunikacije su dostupna [ovdje](#).

Koristite alatku za pretraživanje partnera da biste pronašli svog budućeg projektnog partnera

Tražite partnera za novi projekat u okviru Ipa Programa prekogranične saradnje CG – AL ili u okviru Ipa Programa prekogranične saradnje CG – KS? Naša alatka za traženje projektnih partnera je dostupna kako bi Vam pomogla u pronalazanju potencijalnih partnera. Molimo Vas da popunite obrazac za traženje projektnih partnera i objavite informacije u našoj bazi podataka kako biste postali vidljivi drugim partnerima.

Vijesti iz projekata finansiranih u okviru Prvog poziva Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija

Završen projekat *Nepogode ne poznaju granice*

Projekat *Nepogode ne poznaju granice* je završio svoje projektne aktivnosti. Jedna od posljednjih sprovedenih aktivnosti je podrška meterološkoj službi u Albaniji. U toku sprovođenja projekta, Prefektura Skadra je opremila Vojnu meterološku službu sa meterološkom opremom i sistemom ranog upozoravanja. Danas meterološka služba Skadra broji dvije sinoptičke stanice, postavljene u regionalnoj stanici u Grudi u Skadru i u Đadri u Lješiu, dvije hidro stanice postavljene na Drinu, pokrivajući na taj način sjevernu regiju Albanije.



Zahvaljujući nabavljenoj tehnologiji, stanice transmituju podatke u realnom vremenu preko određenih softvera, omogućavajući kratkoročne, srednjoročne i dugoročne prognoze.



Završna konferencija projekta *Dječiji turizam* održana u Podgorici

Završna konferencija projekta *Dječiji turizam u prekograničnoj oblasti* održana je 22. i 23. aprila u Podgorici. Konferenciji je prisustvovalo stotinu učesnika iz Crne Gore i Albanije. Učesnici konferencije bili su predstavnici javnog i privatnog sektora, većinom iz oblasti turizma, kao i

predstavnici vladinih institucija koje podržavaju turističku industriju i rade na strateškom turističkom razvoju.

Konferenciju je otvorila **Ivana Đurović**, Državna sekretarka za turizam u Ministarstvu ekonomskog razvoja. Ona je ukazala na značaj projekta i dostupnost Ministarstva ekonomskog razvoja za ove oblasti. Menadžer Glavnog grada Podgorica, **Marjan Junčaj**, govorio je o ulozi Glavnog grada kao partnera na projektu, kao i o ostalim projektima na kojima radi Glavni grad, kao što su izgradnja igrališta, uređenja prostora i ostalim aktivnostima.

Direktorica ADP Zid-a, **Sanda Rakočević**, ocjenila je da su projektni ciljevi postignuti, te da su se odnosili na doprinos atraktivnosti prekogranične regije za turiste koji praktikuju odmor sa porodicom i djecom. Kroz projekat razvijen je potpuno novi brend - *Child-friendly*. Brend je zaštićen kao autentično crnogorski brend. U Crnoj Gori je brendirano 50 turističkih, odnosno uslužnih objekata sa markicom *Child-friendly*. Brend je zastupljen i na albanskom primorju, a do sada je kao *Child-friendly* brendirano 10 hotela u regionu Skadra i Lješia.

Tokom konferencije predstavljani su CFT standardi (child friendly tourism) koji se primjenjuju u 60 hotela/restorana/kafića u Crnoj Gori i Albaniji. Kroz projekat su razvijeni osnovni i premium standardi, a zavisice od hotelijera koji standard će koristiti.



Osim učesnika koji su fizički bili prisutni na konferenciji, preko online platforme učestvovala je i veliki broj učesnika, uglavnom su to bili eksperti iz oblasti turizma. G-din **Eržen** iz Slovenije je u ime *Arctur.si* predstavio concept *Tourism 4.0*, koji nastoji da usmjeri turiste ka manje posjećenim destinacijama u Sloveniji koristeći tokene. Oni takođe istražuju turističke ponude u Sloveniji, analizirajući kuda turisti najčešće idu i na koji način da ih klasifikuju. **Josipa Benček** ispred Kutin organizacije predstavila je AR (proširena stvarnost) aplikaciju, koja je primarno namjenjena za djecu i koja je obrazovnog karaktera. Aplikacija je osmišljena na taj način da djeca dobijaju tablet uređaje tokom posjete u prirodi, a kada naiđu na različite životinje oni skeniraju životinju i dobijaju detaljnije informacije o njima. G-din **Abderahim Kasou** iz Maroka iskoristio je priliku da predstavi trenutne aktivnosti koje se odnose na inovacije i kreativnost u cilju promocije i održavanja kulturnih vrijednosti i tradicionalnog nasleđa njegove zemlje. On je podijelio sa učenicima primjere skorašnjih modifikacija i adaptacija po pitanju predstavljanja turističkog potencijala različitim ciljnim grupama (mladim ljudima, ekpretim, turistima koji traže aktivan odmor, itd.) i valorizacije određenih lokaliteta.

U posljednjoj sesiji prvog dana konferencije takođe se pričalo o COVID-u i post-COVID periodu. **Mauricio Davlio** iz Italije govorio je o turizmu u Italiji, trendovima u turizmu u toj zemlji kao i o tome kako je pandemija uticala na turizam u zemlji koja ima veliki broj turista tokom čitave godine. **Hjortur Smarason** ispred *TO Visit Greenland* istakao je da su se

suočili sa poteškoćama i da je potpuno zatvaranje/zaključavanje onemogućilo sprovođenje bilo kakvih aktivnosti. **Mirjana Ivanuša** predstavila je koncept vaučera u Sloveniji koji su dostavljeni građanima i koji su proporcionalno iskorišćeni. Uslov je bio da se vaučeri moraju iskoristiti do kraja 2021. godine ili da se vrate. Vaučeri su se mogli koristiti samo za B&B ponude, tako je ponuđen veliki broj turističkih ponuda građanima.



Kuvar Gorska trpeza ušao u finalnu selekciju za nagradu za najbolju kulinarsku publikaciju na svijetu

Kuvar *Gorska trpeza* koji je proizveden u okviru projekta *Lokalna gastronomija kao turistička ponuda prekograničnog regiona* ušao je u finalnu selekciju za nagradu za najbolju kulinarsku publikaciju na svijetu, u dvije kategorije – u najvažnijoj kategoriji *Najbolji među najboljima* i kategoriji *Gastro tourism!* U jeku pandemije bila je snažna konkurencija, ali se uprkos tome kuvar našao u užoj selekciji i zadobio pravo da koristi „Best in the World“ sertifikat. „*Ne samo da je ovo važno nama koji smo dali sve od sebe da ova publikacije bude realan prikaz naše kulture i tradicije reflektovane u našoj gastronomiji, već je ovo prvi put da kulinarska publikacija iz Crne Gore uđe u finale ovog prestižnog takmičenja, pa smo dvostruko ponosni i srećni*“, kazali su iz Regionalne razvojne agencije za Bjelasicu, Komove i Prokletije.

Zahvalili su se i korisnicima projekta riječima:

„*Drage naše žene sa sjevera, hvala vam što se nam pomogli u prikupljanju recepata i priča, naravno hvala cijelom timu koji je na kuvaru radio, a posebno donatorima koji su omogućili da ovo uradimo.*“



Informišite se više o samom projektu i posjetite internet stranice <http://www.gastro-puka.com/en> i <http://montegastro.me/>.

Nastavljeno je sa konzervacijskim aktivnostima na 1500 godina staroj crkvi u Hotima u Malesiji (Albanija)

Projekat *Povećanje saradnje – od hrišćanskih antikviteta ka unaprijeđenom turizmu* nastavio je sa kvalitetnim rezultatima u prekograničnoj oblasti. Naime, aktivnosti iskopavanja i konzervacije usporene su tokom pandemije COVID-19, ali su nastavljene u prvom kvartalu 2021. godine.



Posebnosti ove crkve su simbolično kamenje korišćeno prije 15 vjekova i činjenica da je ova crkva jedna od najranijih na albanskoj, ali i na balkanskoj teritoriji.



Vijesti iz projekata finansiranih u okviru Prvog poziva Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo

Razvoj ekoturizma na Balkanskim Alpima

Projekat *Razvoj ekoturizma na Balkanskim Alpima* sprovode Centar za istraživanje i proučavanje ptica (CZIP), Kosovski Centar za zagovaranje i razvoj (KADC), Gorska služba spašavanja Crne Gore i Udruženje planinara i alpinista „Pashtriku“. U sklopu projekta je izrađen i promovisan produženi video koji promovise regiju prekogranične saradnje.



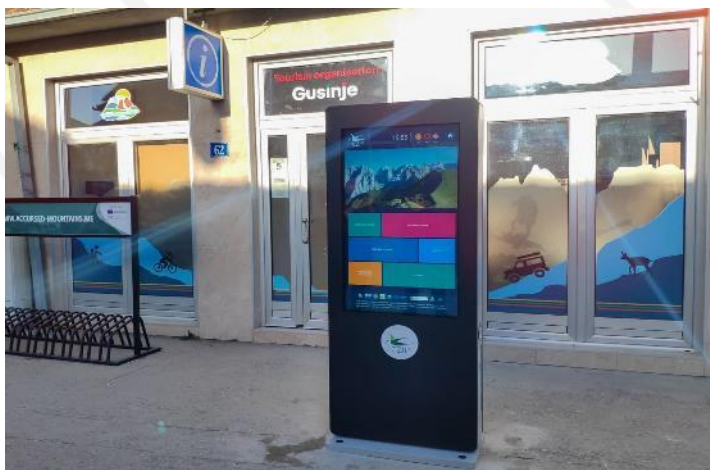
Promotivni video možete pogledati [ovdje](#).

Kreirana je i sedmodnevna turistička ruta za sve one koji žele na jedinstven način da otkriju neke od najčuvanijih tajni prekogranične zone Crne Gore i Kosova. Za više informacija, kliknite [ovdje](#)



Grebaje valley. Photo credit: Igor Stojovic

U okviru ovog projekta postavljeni su i interaktivni ekrani ispred Turističke organizacije Gusinja i Turističke organizacije Dečana. Pretraga preko ovog ekrana olakšaće turistima dobijanje informacija o ovoj prekograničnoj zoni.



Uz to, kao rezultat projekta, uspostavljen je i turistički veb sajt Dečana <http://decanitourism.org>.



i2 Centri nastavljaju sa rezultatima u Peći i Podgorici

U okviru projekta *Samozapošljavanje i socijalno preduzetništvo za mlade* koji sprovode ADP ZiD, NVO Lens, Liberalni Demokratski Centar i Centar kreativnih vještina otvorena su dva iz Centra. U prostorijama ovih centara održane su mnogobrojne aktivnosti koje su se odnosile na unapređenje kapaciteta mladih.

Pogledajte video priče iz ova dva Centra:

Kliknite ovdje za [I2 Space Peja](#)

Kliknite ovdje za [I2 Space Podgorica](#)



Zeleni poslovi za bolju budućnost prekogranične regije Crne Gore i Kosova

Kao dio projektnih aktivnosti projekta *Zeleni poslovi za bolju budućnost prekogranične regije Crne Gore i Kosova* koji su sprovodili Opština Andrijevića, NVO Lokalna grupa aktivista Đeravica i Unija stočarskih proizvođača Crne Gore, uspostavljen je i opremljen Trening centar u Dečanima. Trening Centar će biti na raspolaganju za dalje jačanje tehničkih kapaciteta farmara i ostalih zainteresovanih strana u poljoprivredi.



Kada je u pitanju održivost projekta, formirano je Udruženje farmera u Dečanima koji okuplja svih 26 farmera koji su učestvovali u projektnim aktivnostima. Opština Dečani, odnosno Sekretarijat za poljoprivredu, je preuzeo upravljanje Trening centrom, dok će takođe biti zadužen i za održavanje opreme koja je nabavljena u sklopu projekta. Dodatno, lokalna samouprava Dečana je opredijelila dio budžetskih sredstava kao podršku obučanim farmerima u narednom periodu.



Ujedinjeni protiv zagađenja

Opština Đakovica u saradnji sa NGO Let's Do It Peja na Kosovu, Opštinom Petnjica i Centrom za regionalni razvoj Rožaja u Crnoj Gori završili su sprovođenje projekta *Ujedinjeni protiv zagađenja – UAP* koji je kao ciljne grupe imao stanovnike koji žive pokraj ilegalnih deponija, lokalne vlasti, zapošljene u institucijama koje upravljaju otpadom i studente iz opština Đakovica i Petnjica. Jedna od posljednjih aktivnosti projekta je bilo otvaranje reciklažnog dvorišta u Đakovici.



Na ceremoniji otvaranja su učestvovali ministar administracije lokalne uprave, **Elbert Krasniqi**, i predsjednik opštine Đakovica, **Ardian Gjini**, koji su pohvalili rezultate projekta, ističući da su lokalne i nacionalne institucije odlučne da nastave podršku ovom centru i da unaprijede pitanje upravljanja otpada u opštini Đakovica.

Video sa ceremonije otvaranja možete pogledati [ovdje](#).

Projekat CARES završen

Projekat CARES - prekogranične akcije u sektoru reproduktivnog zdravlja finalizovan je u februaru 2021. godine nakon dostavljanja dodatne opreme zdravstvenim centrima. Organizovana je *Prekogranična konferencija o Unprijeđivanju reproduktivnog zdravlja* koja je okupila 115 učesnika koji su predstavljali zdravstvene institucije, NVO, lokalne vlasti,

obrazovne institucije, medije i građane. Tokom dvodnevne konferencije predstavljene su informacije o situaciji na polju reproduktivnog zdravlja u Crnoj Gori, na Kosovu i regionu, preventivnim mjerama, dijagnosticiranju i liječenju kancera grlića materice i raka dojke. Predstavljene su najbolji praktični primjeri u ovoj oblasti, informacije o važnosti inkluzije društva u cijelini, itd. U okviru projekta je odrađeno 713 preventivnih pregleda za žene (361 u Crnoj Gori i 352 na Kosovu).



Tačnije, u Crnoj Gori preventivne preglede odradile su 264 žene (pošto je određeni broj žena odradio oba preventivna pregleda, odnosno preventivni pregled grlića materice i dojke), od čega je kod 16% žena dijagnostifikovano da je potrebno dodatno pratiti zdravstveno stanje, ili odraditi dodatne preglede, uzimati dodatnu terapiju i/ili odraditi određene zahvate. Na Kosovu, od 352 žene koje su odradile preventivne preglede, kod 46% se pojavila potreba za dodatnim praćenjem zdravstvenog stanja i/ili potreba za određenim dodatim pregledom.

Vijesti iz projekata finansiranih u okviru Drugog poziva Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija

U okviru Drugog poziva za dostavljanje projektnih prijedloga za Ipa Program prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020 ugovoreni su projekti u iznosu od 2,6 miliona eura. Za finansiranje projekata se prijavio veliki broj partnerskih organizacija/institucija sa ukupno 53 projektna prijedloga za dva tematska prioriteta. U okviru poziva ugovoreno je ukupno 92% od ukupnih sredstava koja su bila na raspolaganju. U sprovođenju projekata učestvuje 24 partnerske organizacije/institucije s obje strane granice.

Promovisanje održive upotrebe ljekovitih i aromatičnih biljaka za poboljšanje egzistencije i očuvanje biodiverziteta

Projekat *Promovisanje održive upotrebe ljekovitih i aromatičnih biljaka za poboljšanje egzistencije i očuvanje biodiverziteta* sprovode Opština Plav, Opština Tropoja, NVO Centar za demokratsku integraciju i razvoj i NVO Albanski Alpi. Cilj projekta je unapređivanje znanja o staništima ljekovitih i aromatičnih biljaka (MAP) u projektnom području i definisanje potreba upravljanja. Štaviše, projekat će podići svijest stanovnika u prekograničnom regionu u vezi sa MAP-om, kao i o njihovom održivom upotrebom u cilju zaštite biodiverziteta i ugroženih medicinskih i aromatičnih biljaka. Pored toga, biće osnaženi kapaciteti javnih institucija za omogućavanje pravilnog praćenja MAP-ova u opštinama Tropoja i Plav. Ciljne grupe projekta biće berači ciljanog područja, lokalne javne institucije i NVO sektor koji se bave zaštitom životne sredine,

učenci srednjih škola, dok će krajnji korisnici biti stanovništvo ciljanih opština, poslovni subjekti i akademska zajednica. Projektne aktivnosti biće organizovane u opštinama Plav i Tropoja.



Izvor: angelakatharina/shutterstock.com

Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).

Nepogode ne poznaju granice 2

Projekat *Nepogode ne poznaju granice 2* predstavlja nastavak napora FORS-a Crne Gore i Prefekture Skadra u sprovođenju aktivnosti koje se odnose na poboljšanje zaštite od rizika od nepogoda prekograničnog područja Crne Gore i Albanije. Ciljevi projekta su jačanje kapaciteta institucija i službi u ciljanom području u oblasti smanjenja rizika od nepogoda, poboljšanje kapaciteta po pitanju prognoziranja i sistema ranog upozoravanja u ciljanom području, pružanje smjernica za poboljšanje sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori i Albaniji u skladu sa dobrim modelima EU prakse, kao i unaprijeđenje saradnje između jedinica i institucija koje se bave smanjenjem rizika od katastrofa u Albaniji i Crnoj Gori. Ciljna grupa projekta su predstavnici lokalnih jedinica za zaštitu i spašavanje, nacionalnih i regionalnih institucija koje se bave upravljanjem vanrednim situacijama, hidrometeorološke institucije, Direktorat za vanredne situacije u Crnoj Gori i Generalni direktorat za krizne situacije u Albaniji, Zavodi za hidrometeorologiju i seizmologiju, učenici osnovnih i srednjih škola, kao građani ciljanih opština u Crnoj Gori i u Albaniji.



Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).

Skadarsko jezero bez hemijskog zagađenja - SOLLUTION

Projekat *Skadarsko jezero bez hemijskog zagađenja - SOLLUTION* sprovode Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica (CETI), Univerzitet Tirana i Udruženje Zeleni Centar iz Albanije. Cilj projekta je postizanje dogovora o zajedničkim dugoročnim aktivnostima, te izvršenje procjene ekološkog rizika od hemijskog zagađenja u Skadarskom jezeru i utvrđivanje žarišta zagađenja. Takođe, projekat ima za cilj da podigne kapacitete partnerskih institucija i poboljša svijest

stanovnika o hemijskom zagađenju. Ciljne grupe projekta su institucije koje se bave istraživanjem, javne vlasti na centralnom i lokalnom nivou i druge institucije/organizacije uključene u zaštitu životne sredine, dok će krajnji korisnici projekta biti stanovnici koji žive na području Skadarskog jezera.

Inicijalni sastanak je održan u Podgorici 25. februara 2021. godine. Naime, sastanak je održan kako bi se predstavila transpozicija Okvirne direktive o vodama i sprovođenje iste u Crnoj Gori i Albaniji, uključujući izazove i mogućnosti pred državama. Takođe, učesnici sastanka su imali priliku da se upoznaju sa ciljevima, pozadinom, vremenskim okvirom, odgovornostima i projektom budžetu projekta *SOLUTION*.



Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).

Crna Gora i Albanija prema nultoj stopi otpada

Projekat *Crna Gora i Albanija prema nultoj stopi otpada* sprovodi Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komove i Prokletije, NVO Zero Waste Crna Gora, NVO Albanska fondacija za razvoj lokalnih kapaciteta i NVO Zelena linija iz Albanije. Ciljevi projekta su uspostavljanje platforme za vođenje lokalnih zajednica prema gradovima sa nultom stopom otpada, ohrabrivanje i podrška lokalnim zajednicama da smanje, recikliraju i ponovo koriste otpad, kao i da osiguraju održivost praksi nulte stope otpada. Projekat će se sprovoditi u opštini Gusinje u Crnoj Gori i u opštini Tropoja (administrativnoj jedinici Margegaj) u Albaniji. Ciljne grupe projekta su lokalno stanovništvo Margegaja i Gusinja, lokalni biznisi, lokalne škole i komunalna preduzeća.

Prvi sastanak *Savjetodavnog odbora za nultu stopu otpada održan je u Gusinju 30. aprila 2021. godine*. Odbor je formiran sa ciljem da uključi lokalne predstavnike u proces odlučivanja tokom sprovođenja projekta.

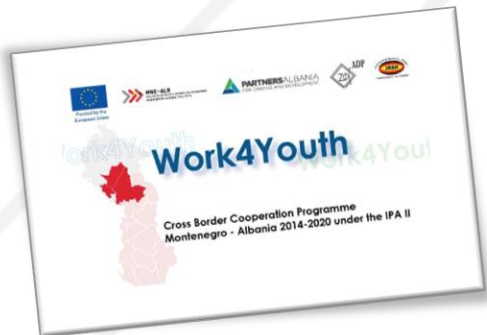
Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).



Rad za omladinu - Work4Youth

Projekat *Work4Youth* sprovode NVO Partneri za šansu i razvoj Albanije, Udruženje za demokratski prosperitet – ADP Zid iz Crne Gore i NVO Omladinski intelektualci – Nada. Projekat nastoji poboljšati sposobnosti mladih za razvoj vlastitih poslovnih ideja zasnovanih na inovativnim vještinama, novim kompetencijama i znanju, kao i povećati mogućnosti za podršku start-up preduzećima mladih uključenih u projekat i podršku mladim

preduzetnicima u samozapošljavanju kroz lokalne politike i podsticaj. Ciljna grupa projekta su mladi između 18-30 godina iz regiona Skadra u Albaniji i opština Podgorica, Tuzi i Bar u Crnoj Gori, kao i lokalne organizacije, obrazovne institucije i privatni biznisi. Sažetak projekta možete preuzeti [ovdje](#).



Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).

A.C.C.E.N.T.- Pristupačnost, građanska savjest, zapošljavanje osoba sa invaliditetom, kao novi TREND

Projekat *A.C.C.E.N.T.- Pristupačnost, građanska savjest, zapošljavanje osoba sa invaliditetom, kao novi TREND* sprovode Karitas Crne Gore, Karitas Albanija, NVO Projekat Nada (Albanija) i Udruženje paraplegičara Bar (Crna Gora). Ciljevi projekta su povećanje zapošljivosti i obuka 30 osoba sa invaliditetom (OSI) kroz 2000 sati mentorstva, nuđenje novih mogućnosti zapošljavanja za OSI, kao i kroz razvoj boljeg sistema za uključivanje OSI u rad, kako na institucionalnom, tako i na poslovnom nivou. Ciljna grupa projekta su OSI, kao i ostale zainteresovane strane koje rade u oblastima povezanih sa OSI u 4 prekogranične opštine, uključujući i biznis sektor u ovom region. Krajnji korisnici projekta su članovi porodica osoba sa invaliditetom.

U okviru projekta, održana je info sesija 31. marta 2021. godine kao dio informativne kampanje projekta A.C.C.E.N.T. Tokom info sesije projekat A.C.C.E.N.T. je predstavljen lokalnim organizacijama i institucijama u Baru. "Planirana su istraživanja o obrazovnim potrebama, kao i o mogućnostima zapošljavanja osoba sa invaliditetom; zatim imamo skup aktivnosti koje će doprinijeti unapređenju znanja i kompetencija OSI što će se realizovati kroz razvoj 9 kurikuluma i realizaciju obuke za 120 osoba sa invaliditetom", istakao je **Marko Đelović**, kordinator projekta ispred Karitasa Barske nadbiskupije. Uz to dodao je će "20 osoba sa invaliditetom imati priliku da radi na konkretnom radnom mjestu kod poslodavaca".

Veselin Šćepanović ispred Kancelarije za evropske integracije Crne Gore je učestvovao preko video linka i pozdravio je sve učesnike događaja. On je istakao da "projekti koji podstiču zapošljavanje daju konkretan doprinos cjelokupnom razvoju prekograničnog područja, posebno oni koji se bave ranjivim grupama u nerazvijenim zajednicama. To je dodatna vrijednost projekta, dakle činjenica da će se kroz aktivnosti najviše raditi na razvoju kompetencija i profesionalnih vještina osoba sa invaliditetom i saradnji sa ostalim akterima u društvu".



Video sa događaja možete pogledati [ovdje](#).



Putevi ka razvoju karijere: Priprema albanske i crnogorske omladine za karijerne mogućnosti u turističkom sektoru

Projekat *Putevi ka razvoju karijere: Priprema albanske i crnogorske omladine za karijerne mogućnosti u turističkom sektoru* sprovode NVO World Vision Albanija, NVO Novi Horizonti, JU Srednja mješovita škola „Bratstvo-jedinstvo“ Ulcinj i Stručna škola "Hamdi Bushati" Skadar. Kroz ovaj projekat, mladi ljudi iz Skadra i Ulcinja će se obučiti sa potrebnim vještinama kako bi postali spremni za posao. Kao rezultat projekta, 100 mladih će biti obučeno na temu mekih vještina, dok će kroz kurseve stručnog obrazovanja i osposobljavanja naučiti kako da istražuju tržište i usklade ovo znanje sa praktičnim iskustvom kao što su mogućnosti stažiranja u lokalnim preduzećima.



Štaviše, kroz projekat mladi će naučiti da kreiraju i dizajniraju poslovnu/projektnu ideju u skladu sa zahtjevima tržišta i kao rezultat toga 10 najboljih projektnih ideja će biti finansijski podržano. Ciljne grupe projekta su mladi iz okoline Skadra i Ulcinja, kao i zaposleni u stručnim školama iz istih područja. Niz aktivnosti je odrađen tokom prvog kvartala 2021. godine. Zvanično otvaranje projekta je organizovano u Ulcinju 3. marta 2021. godine. Takođe, održan je sastanak 7. aprila 2021. godine sa predstavnicima lokalnih biznisa i biznis udruženja u Ulcinju. Tokom sastanka predstavnici lokalnih zainteresovanih strana iskazali su spremnost da se uključe u aktivnosti koje se odnose na izgradnju kapaciteta mladih u prekograničnom regionu.



U okviru istog projekta, organizovan je trening za 30 mladih iz Ulcinja i Skadra tokom aprila 2021. godine. Naime, trening je održan na temu istraživačkih metoda i tehnika. "Veoma mi se dopao trening, mislim da sada imam prave vještine da nastavim istraživački rad zajedno sa grupom" istakla je **Denisa** (17) iz Skadra.



Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).

Vijesti iz projekata finansiranih u okviru Drugog poziva Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo

Stvaranje radnih mjesta u poljoprivredi

Projekat *Stvaranje radnih mjesta u poljoprivredi* sprovode Glavni Grad Podgorica – Sekretarijat za preduzetništvo i Inicijativa za razvoj poljoprivrede Kosova- IADK. Projekat nastoji da podstakne nezaposlene osobe da se bave poljoprivredom, kao i da izgradi njihove kapacitete u tom pogledu. Ciljna grupa projekta su 5000 nezaposlenih osoba iz opština Istok, Peć, Podgorica i Tuz, kao i 50 predstavnika biznis sektora u ciljanom području i 20 zvaničnika lokalnih uprava. Projektni partneri su počeli sa promotivnim aktivnostima usmjerenim ka promociji zapošljavanja u poljoprivredi.

Tokom maja 2021 godine, IADK je u cilju podizanja kapaciteta proizvodnje farmera u poljoprivrednom sektoru podržalo 20 farmera sa



sadnicama aromatičnih medicinskih biljaka. U okviru ove aktivnosti sadni materijal podijeljen je korisnicima opština Peć i Istok, koji će zasaditi 20-25 hektara različitim vrstama jednogodišnjih i višegodišnjih biljaka, kao što su: kopriva, neven, crna ribizla i suncokret.



Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).



PRAXIS

Projekat *PRAXIS* sprovode Caritas Kosovo, Caritas Crna Gora, Centar za stručno obrazovanje i savjetovanje Gjon Nikolle Kazazi iz Đakovice i Opština Berane. Cilj projekta je da podrži nezaposlene učenike i studente putem savjetovanja i sesija za karijerno vođenje. Kroz ovaj projekat, nezaposleni studenti i mladi ljudi dobiće sertifikovanu obuku za meke vještine i biće motivisani da aktivno traže posao i dobiju pristup tržištu rada. Nadalje, nezaposleni studenti i mladi stićaće prvo profesionalno iskustvo kroz kvalitetnu praksu i program volontiranja. Tokom marta 2021. godine, ukupno je na temu mekih vještina i stvaralaštva obučeno

200 učesnika iz Đakovice, Kilne, Berana, Petnjice i Gusinja. Pored toga, tokom aprila 2021. godine, prekogranični tim projekta *PRAXIS*, u saradnji sa zainteresovanim stranama, organizovao je Prvu regionalnu posjetu o mogućnostima zapošljavanja. Tokom posjete su obišli opštinu Berane, Gusinje i Petnjica. Osim što su otkrile mogućnosti zapošljavanja u novim sredinama, mlade nezaposlene osobe su dobile konkretne informacije o uslovima zapošljavanja i traženim vještinama. Četri predstavnika organizacija iz opština Kline i Đakovice koji su se priključili ovim posjetama, uspostavili su partnerstvo u prekograničnoj zoni.



Centar za stručno obrazovanje i savjetovanje „Gjon Nikolle Kazazi“ iz Đakovica potpisao je Memorandum o razumjevanju sa Srednjom školom Petnjice. Memorandum o razumjevanju je takođe potpisan između Srednje tehničke škole "Fehmi Agani" iz Kline i Srednje stručne škole u Beranama. Unaprijeđene i mogućnosti zajedničke saradnje planirane su i potvrđene između privatnog preduzeća "TETBIT" iz Đakovice i Regionalnog Biznis centra u Beranama, kao i između Lokalnog omladinskog akcionog savjeta "KVRL" iz Đakovice i Omladinskog kluba Berana. Istovremeno, održani su kordinacioni sastanci sa g-đom Anelom Čekić – predsjednicom opštine Gusinje, g-dinom Samirem Agovićem – predsjednikom opštine Petnjica, kao i sastanak menadžera projekta iz opštine Berane sa predstavnicima lokalnih vlasti iz sektora ekonomskog razvoja, zapošljavanja i mladih. Tokom sastanaka se diskutovalo o srovedenim aktivnostima, transparentnosti, vidljivosti, kordinaciji i angažovanju relevantnih aktera u ciljanoj oblasti i sektoru, kao i o strategijama zajedničkog djelovanja u budućem periodu u prekograničnoj zoni.

Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).

CARES 2 - prekogranične akcije u sektoru reproduktivnog zdravlja 2

FORS Crna Gora – Fondacija za razvoj sjevera Crne Gore i ECMI Kosovo - Evropski Centar za Manjinska Pitanja nastavljaju sa svojim naporima u sektoru reproduktivnog zdravlja u prekograničnoj oblasti, te od 1. maja 2021. godine sprovode projekat *CARES 2 - prekogranične akcije u sektoru reproduktivnog zdravlja 2*. Projekat nastoji da poboljša kapacitete javnih zdravstvenih institucija i kvalitet pružanja usluga u sektoru reproduktivnog zdravlja u prekograničnom području. Stanovnicima ciljanih područja, sa naglaskom na socijalno ranjivim grupama, omogućiće se pristup informacijama o važnosti reproduktivnog zdravlja i omogućiće im se preventivni pregledi. Ciljne grupe projekta su žene koje žive u ciljanim područjima, kao i doktori i zdravstveni radnici u javnim zdravstvenim institucijama.

Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).

Turistički centri za bolju turističku ponudu u manje razvijenim planinskim predjelima

Projekat *Turistički centri za bolju turističku ponudu u manje razvijenim planinskim predjelima* sprovodi opština Andrijevica, opština Dečani i Planinarsko udruženje "Shkelzen Haradinaj" iz Dečana. Naime, preko projekta će se uspostaviti turistički centri u Crnoj Gori i na Kosovu, razviće se proizvodi i usluge vezani za ljetnji i zimski turizam, te promovisati nova zajednička turistička zona. Ciljna grupa projekta su žene iz ruralnih oblasti Andrijevice i Dečana, lokalne i ruralne zajednice u blizini nove turističke infrastrukture, kao i turističke agencije koje sadrže ponudu aktivnog turizma.

Kao dio projektnih aktivnosti, održan je zajednički sastanak projektnih partnera u Dečanima 25. februara 2021. godine. Tokom sastanka partneri su diskutovali o nastavku saradnje između opština i ustanovili su da postoji potreba za dodatnom valorizacijom prirodnih potencijala. Projektni partneri su takođe naglasili potrebu za zaštitom prirodnih izvorišta i promocijom turizma, koji u konačnosti treba doprinijeti boljem životnom standardu ljudi koji žive u ciljanoj području.

Predstavnici opština su posjetili Planinarsko udruženje "Shkelzen Haradinaj" i razgovarali su o dosadašnjim sprovedenim aktivnostima, mogućnostima poboljšanja turističkih potencijala Andrijevice i Dečana, kao i lokacijama na kojima će se izgraditi planinarski dom sa smještajnim kapacitetima.



Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).

Transhumance - nova turistička ponuda Kosova i Crne Gore

Projekat *Transhumance - nova turistička ponuda Kosova i Crne Gore* sprovodiće Inicijativa za razvoj poljoprivrede Kosova - IADK, Agencija za regionalni razvoj za Bjelasicu, Komovi i Prokletije i Opština Istog. Cilj projekta je mobilizacija sela u cilju pružanja turističke usluge, razvijanje turističkih proizvoda i usluge i promocija

BRZE ČINJENICE - KATUN

Katuni su privremena, stočarska naselja na planinama, na većim nadmorskim visinama, gdje stočari sele svoju stoku radi ispaše u toku ljeta. Duga je tradicija odlaska stočara u planine, i ovaj nomadski način života je kroz istoriju diktirao posebnu kulturu i običaje svojstvene samo katunima. U današnje vrijeme odlazak na katune se praktikuje sve manje, ali se ova tradicija i dalje održala. Kako planinski turizam u Crnoj Gori uzima sve više maha, to su i stočari u katunima prešli u svojevrsnu turističku ponudu i to iz više razloga.

kulturne, prirodne i poljoprivredne vrijednosti sela. Ciljne grupe projekta su porodice iz 90 sela u prekograničnom području, žene iz ruralnih sela i zajednica i seosko stanovništvo u prekograničnom području, kao i lokalni i strani turisti.

Jedna od prvih aktivnosti na projektu bilo je potpisivanje ugovora o snabdijevanju solarnim panelima 11. maja 2021. godine, namijenjenim za podršku 50 porodica koje imaju katun u planinama opština Istok i Peć.



Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).

Kulturno nasleđe - blago prekograničnog regiona

Opština Peć i opština Gusinje sprovode projekat *Kulturno nasleđe – blago prekograničnog regiona* koji ima za cilj da podrži ekonomski razvoj ciljane projektne zone kroz valorizaciju bogatog kulturnog naslijeđa. Naime, projekat nastoji da doprinese valorizaciji kulturnog naslijeđa regiona Prokletija kroz uspostavljanje novih turističkih ruta i staza kao novog turističkog proizvoda i ponude. Projekat će takođe uključiti i povećati kapacitete ljudi iz ruralnih područja za pružanje turističkih usluga. Ciljna grupa projekta su vlasnici starih kuća, kula, mlinova i drugih objekata od kulturnog značaja, seoske porodice duž kulturnih ruta, turističke organizacije i lokalne samouprave kao i turoperatori u ciljanom području.



Tokom prvog kvartala 2021. godine sprovedene su brojne istraživačke aktivnosti za dokumentovanje kulturnog nasleđa ovog područja. Naime, dokumentovana su mjesta, spomenici, zgrade, zanatlije koji stvaraju proizvode od drveta, tradicionalnu odjeću, kape, nakit, tepihe itd., dok je sa određenim zanatlijama obavljen razgovor. Pratite projektne aktivnosti na [Facebook stranici](#) namjenjenoj za ovaj projekat.

Dodatno, u okviru projektne aktivnosti i radi olakšavanja rada opštine Gusinje tokom aprila 2021. godine potpisan je ugovor za isporuku novog vozila.

Više informacija o projektu možete naći [ovdje](#).



Organizovana svečana dodjela grantova u okviru Drugog poziva

Ceremonija dodjele grantova za projekte koji su ugovoreni u okviru Drugog poziva u okviru Ipa programa prekogranične saradnje Crne Gora – Kosovo organizovana je 26. januara 2021. godine u Podgorici.



Prilikom dodjele sertifikata korisnicima Drugog poziva, glavna pregovaračica i nacionalna Ipa koordinatorka **Zorka Kordić** istakla je da značaj modela prekogranične saradnje potvrđuju upravo konkretni vidljivi rezultati projekata koji su se do danas razvili u saradnji između



Crne Gore i

Kosova, a putem kojih su postavljene osnove za dugoročnu saradnju u oblasti kulturne razmjene, turizma i zdravstvene zaštite, ekonomskog razvoja, zaštite životne sredine, održivog korišćenja prirodnih resursa, socijalne kohezije i unapređenje pristupa zapošljavanju. Podsjetila je da su svojim

interesovanjem izraženim u okviru Drugog poziva, partnerske organizacije i institucije sa područja Crne Gore i Kosova pokazale spremnost da svojim projektima u vrijednosti od 2,4 miliona eura doprinesu unapređenju životnih uslova u pograničnom području.

Generalna direktorica Direktorata za finansiranje i ugovaranje EU pomoći u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Crne Gore **Marija Vukčević** izrazila je punu spremnost Ugovornog tijela za saradnju sa korisnicima bespovratnih sredstava i naglasila da, u saradnji s partnerima sa Kosova, već rade na pripremi Trećeg poziva, kako bi svim zainteresovanim stranama pravovremeno pružili mogućnost da postanu korisnici Ipa sredstava.



Šef Sektora za saradnju u Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori **Herman Špic** naglasio je da kroz ovaj EU program, Crna Gora i Kosovo nastoje da na održiv način prevazilaze zajedničke izazove. „Proces rješavanja društveno-ekonomskih pitanja na lokalnom nivou jeste zahtjevan, ali donosi dugoročan napredak. Evropskoj uniji pričinjava zadovoljstvo da doprinese ovom napretku kroz 2 miliona eura koja smo opredijelili za ovaj poziv. Očekujemo da ćemo u budućnosti moći da osjetimo stvaran uticaj koji ovi projekti ostvaruju u lokalnim zajednicama.“

Održani bilateralni sastanci u okviru oba programa

U Podgorici, u prostorijama Kancelarije za evropske integracije Crne Gore, održan je 27. januara 2021. godine bilateralni sastanak operativnih struktura Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo. Tokom sastanka se razgovaralo o statusu sprovođenja Ugovora o dodeljivanju tehničke pomoći (TAGC) i o ugovorenim projektima iz Prvog i Drugog poziva u okviru ovog programa, planiranim aktivnostima i izmjenama koje su predviđene u okviru TAGC-a.

Vezano za Ipa program prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija održan je bilateralni sastanak između operativnih struktura 29. januara 2021. godine u Podgorici. Tokom sastanka se diskutovalo o napretku u sprovođenju ugovorenih projekata iz Prvog poziva, o monitoringu projekata, kao i planiranim aktivnostima.



Održan je prvi sastanak Zajedničkog upravnog odbora u okviru novog projekta pružanja tehničke podrške

Prvi sastanak Zajedničkog upravnog odbora projekta pružanja tehničke podrške održan je 28. januara 2021. godine u Podgorici. Tokom sastanka, razmatran je Pravilnik o procedurama Zajedničkog upravnog odbora projekta, koji je kasnije usvojen.

Dodatno, razmatran je, pregledan i odobren prvi godišnji narativni izveštaj Ugovora o dodeljivanju tehničke pomoći (TAGC) „Tehnička pomoć za upravljanje bilateralnim prekograničnim programima Crna Gora - Albanija i Crna Gora - Kosovo“. Na kraju, razgovaralo se i o svim ostalim pitanjima vezanim za sprovođenje oba programa, kao i o budućim aktivnostima predviđenim u TAGC-u.



Aktivnosti jačanja kapaciteta za potencijalne aplikante i korisnike projekata

Tokom prvih mjeseci 2021. godine, sproveden je set aktivnosti u cilju jačanja kapaciteta potencijalnih aplikanta i korisnika projekata.

Naime, kao dio promotivnih i pripremnih aktivnosti objavljivanja Trećeg poziva, organizovani su info dani u okviru Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija i Crna Gora – Kosovo 2014-2020 tokom januara 2021. godine preko MS Teams online platforme. Info dane je organizovao Zajednički tehnički sekretarijat u saradnji sa operativnim strukturama programa



(Kancelarijom za evropske integracije Crne Gore, Ministarstvom finansija i socijalnog staranja Crne Gore – Direktoratom za finansiranje i ugovaranje EU sredstava (CFCU), Ministarstvom za Evropu i vanjske poslove Republike Albanije i Ministarstvom administracije lokalne samouprave Republike Kosova).



U okviru oba programa, organizovano je ukupno 6 info dana u periodu 11. - 14. januar i 19.-22. januar 2021. godine. Na info danima je učestvovalo 135 učesnika, koji su imali priliku da postave pitanja i dobiju odgovore vezano za različite aspekte ovih Programa.

Takođe, projektne klinike za neuspješne aplikante iz Drugog poziva u okviru Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija i Crna Gora – Kosovo 2014-2020 organizovane su u Podgorici, Skadru i Prištini. Projektne klinike su organizovane tokom februara i marta 2021. godine, gdje je 18 neuspješnih aplikantata iskoristilo priliku da detaljno razgovara o njihovim projektnim prijedlozima za osobljem ZTS-a i da dobije savjete kako bi poboljšali svoje projektne prijedloge.



Uz to, tokom ferbuara i marta 2021. godine, održana su 4 treninga na temu *Upravljanja projektnim ciklusom* u okviru oba Programa. Cilj treninga je bio jačanje kapaciteta potencijalnih aplikantata za pripremu projektnih prijedloga. Ukupno je na treninzima učestvovalo 49 predstavnika zainteresovanih strana iz prekograničnih područja.

Seminar o sprovođenju projekata i trening na temu sekundarnih nabavki ogranizovani su 15. i 16. februara 2021. godine za korisnike projekta iz Drugog poziva u okviru Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija. Korisnici projekta su imali priliku da povećaju svoje kapacitete po pitanju upravljanja projektima, ulogama i odgovornostima, sadržaju ugovornog paketa i pratećim aneksima, finansijskom upravljanju i vođenju evidencije o projektu, izvještavanju, praćenju, kontroli i vidljivosti njihovih projekata, modifikaciji ugovora, javnim nabavkama – osnovnim pravilima i priremi tenderske dokumentacije. Ove obuke su održane od strane Ugovornog tijela, uz tehničku pomoć Zajedničkog tehničkog sekretarijata. Pored toga, 27. aprila 2021. godine održane su obuke na temu izvještavanja i na temu javnosti i vidljivosti za korisnike

projekta iz Drugog poziva u okviru Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija. Korisnici su imali priliku da kroz obuku unaprijede svoje kapacitete iz oblasti narativnog i finansijskog izvještavanja, kao i da se informišu o osnovnim principima koji osiguravaju EU vidljivost njihovih projekata.

Ipa Program prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija učestvovao na EUSAIR Forumu

Tokom 6-og EUSAIR Forumu koji je održan 11. i 12. maja 2021. godine, predstavnici Ipa Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020 učestvovali su na Virtuelnom Sajmu umrežavanja. Događaj je organizovan na način kako bi omogućio učesnicima da posjete virtuelne štandove i da saznaju nešto više o projektima i programima koji se odnose na zeleno povezivanje i ekonomiju i održivi turizam u jadransko-jonskoj regiji.

BRZE ČINJENICE – EUSAIR

Strategija EU-a za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) povezuje četiri članice EU (Hrvatsku, Italiju, Grčku i Sloveniju) i države kandidate za članstvo (Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru, Sjevernu Makedoniju i Srbiju). Na ovogodišnjem okupljanju usvojena je deklaracija "Izola" na osnovu koje je uključena nova, deseta članica, Republika San Marino.



Slovenian
Presidency
20-21

6th Forum

of the EU Strategy for the Adriatic and Ionian Region
Along the coasts of the shared sea
Izola, 11-12 May 2021



REPUBLIC OF ALBANIA



European
Commission



Co-funded by
the European Union

Otvorena Kuća za prekograničnu saradnju u Prištini

Svečano otvaranje Kuće za prekograničnu saradnju održano je 19. maja 2021. godine u Prištini. *Kuća za prekograničnu saradnju* će biti na usluzi opštinama, organizacijama civilnog društva, studentima, kao i raznim akterima, kako bi bili obaviješteni i upoznati sa konceptom i idejom o radu i sprovođenju programa prekogranične saradnje.

„Osjećam se srećnim što naše zemlje sve više jačaju međudržavnu koordinaciju i saradnju za dobrosusjedstvo, u kontekstu unaprijeđenja mnogih zajedničkih područja. I to počev od aspekta unaprijeđenja odnosa za razvoj ekonomskih i socijalnih, smanjenja nejednakosti u pograničnim područjima, za razvoj i promociju turizma, zaštitu životne sredine, kulturnog i prirodnog nasleđa, i to kako bi se osigurao i olakšao pristup građanima ovih područja da dobiju usluge koje promovišu i jačaju socijalnu koheziju među zemljama“ istakao je Ministar administracije lokalne samouprave, g. **Elbert Krasnići**. Takođe, ministar Krasnići je naglasio da će takav koncept kuće služiti kao uspješan model koji će se primjeniti u zemljama regiona. *„Uvjereni smo da će dalja međudržavna saradnja uz*

pomoć Evropske unije donijeti nove rezultate, sa razvojnom perspektivom i zagaranovanim uspjehom", rekao je on.



Tomaš Szunyog, šef kancelarije EU/specijalnog predstavnika EU, istakao je značaj i ulogu Kuće prekogranične saradnje u Prištini koja služi kao zajednička tačka koordinacije svih Ipa programa prekogranične saradnje u kojima Kosovo učestvuje, ali takođe omogućava lakši pristup informacijama za sve potencijalne aplikante. „U okviru ovih programa realizovani su brojni projekti, a mnogi su u toku. Pored rezultata, projekti saradnje donose finansijske resurse lokalnim vlastima, a pored toga omogućavaju i prenos znanja i iskustva preko granica“, istakao je on.



Ambasador Szunyog opisao je uticaj grant šeme za prekograničnu saradnju kao dodatno podsticanje komunikacije, povećanje povjerenja i međuljudske inicijative u prekograničnom regionu, time podržavajući zajedničke akcije koje grade održivi razvoj i dobrosusjedske odnose, kazajući da „jednostavno ovi projekti prekogranične saradnje čine svakodnevni život zajednica sa svake strane granica boljim i lakšim. EU će na Kosovu nastaviti da podržava kosovske institucije u njihovim naporima u sprovođenju reformi, održivom razvoju i napretku ka integraciji u Evropsku uniju“.

Gospodin **Goran Milevski**, ministar za lokalnu samoupravu Sjeverne Makedonije, rekao je da će „ova kuća biti usluga na jednom mjestu za sve projekte prekogranične saradnje na Kosovu, a Sjeverna Makedonija će kao partnerska zemlja imati koristi podržavajući potencijalne podnosiocje projekata iz Sjeverne Makedonije u stvaranju partnerstva preko granice. Regionalna saradnja i razvoj su među glavnim odgovornostima Ministarstva za lokalnu samoupravu, a prekogranični bilateralni i INTERREG programi su veoma važan dio naše strategije za regionalni razvoj“.

Gospođa **Zorka Kordić**, glavna pregovaračica i nacionalna Ipa koordinatorka Crne Gore, rekla je da „iako projekti prekogranične saradnje nisu namjenjeni rješavanju velikih sistemskih i ekonomskih izazova, uz podršku inovativnim pilot akcijama i osiguravanjem otvorene platforme za

razmjenu znanja, one ipak djeluju kao pokretači neophodnih promjena koje podstiču reforme i jačaju naše institucije. Po mom mišljenju, intenziviranje kontakata između institucija, zvaničnika i osoblja zapadnog Balkana, a posljedično i njihova uspješna saradnja sa državama članicama EU i institucijama EU, jedno je od najznačajnijih dostignuća prekogranične saradnje. Upravo zbog toga sam zadovoljna što je ova vrijedna inicijativa kuće prekogranične saradnje realizovana kao napor uložen u efikasnu pripremu i sprovođenje programa prekogranične saradnje.“

Gospodin **Armand Skapi**, generalni sekretar Ministarstva za Evropu i vanjske poslove Republike Albanije rekao je da „Ipa Program prekogranične saradnje Albanija -



Kosovo predstavlja jedan od najvažnijih programa u kojima Albanija učestvuje. Specifična priroda ovog programa zahtjeva efikasnu i pravovremenu koordinaciju i komunikaciju obje Operativne strukture Albanije i Kosova, uz podršku Delegacije Evropske unije u Tirani u cilju sprovođenja zajedničkih aktivnosti usmjerenih ka ispunjavanju programskih ciljeva, prioriteta i mjera.“



»» Operativne strukture programa (kliknite na ikone kako bi posjetili njihovu internet stranicu)



Kancelarija za evropske integracije



Ministarstvo finansija
Direktorat za finansiranje i ugovaranje
sredstava EU pomoći



MINISTRY FOR EUROPE AND FOREIGN AFFAIRS



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada – Government
Ministria e Pushtetit Lokal
Ministarstvo lokalne samouprave
Ministry of Local Government



**ZAJEDNIČKI TEHNIČKI SEKRETARIJAT IPA
PROGRAMA PREKOGRANIČNE SARADNJE
CRNA GORA – ALBANIJA | CRNA GORA – KOSOVO 2014–2020**

Zajednički tehnički sekretarijat – **Sjedište**
Adresa: Beogradska 17, 81 000 Podgorica, Crna Gora
Telefon: + 382 20 240 784; + 382 20 240 631;

Sanja TODOROVIĆ
Šefica Zajedničkog tehničkog sekretarijata
E-mail: sanja.todorovic@jts-mne-alb-mne-kos.org
Maja RADOVIĆ
Službenik za finansije i nabavke
E-mail: maja.radovic@jts-mne-alb-mne-kos.org
Nikola ĐONOVIĆ
Projektni službenik
E-mail: nikola.djonovic@jts-mne-alb-mne-kos.org
Almir ČAUŠEVIĆ
Projektni službenik
E-mail: almir.causevic@jts-mne-alb-mne-kos.org
Petar BELADA
Administrativni asistent
E-mail: petar.belada@jts-mne-alb-mne-kos.org

Zajednički tehnički sekretarijat – **Kancelarija Antene Skadar**
Adresa: Rruga Ndoc Çoba, br 1 Skadar, Albanija
Telefon: + 355 22 80 20 80;

Andi ÇEKAJ
Projektni službenik u Anteni
E-mail: andi.cekaj@jts-mne-alb-mne-kos.org

Zajednički tehnički sekretarijat – **Kancelarija Antene Priština**
Adresa: Ulica Tirana, ulaz D, V sprat, broj 53, (kompleks PRIME), 10 000 Prishtina, Kosovo

Gazmir RACI
Projektni službenik u Anteni
E-mail: gazmir.raci@jts-mne-alb-mne-kos.org

www.cbc-mne-alb.org | www.cbc-mne-kos.org



Ovaj projekat je finansiran
od strane Evropske unije